

Gezamenlijk advies

Drie dossiers instandhoudingsdoelstellingen van Vogelrichtlijngebieden

Voorontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststellingen van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2300222 De Kuifeend en Blokkersdijk – deel De Kuifeend', 'BE2301336 Schorren en polders van de Beneden-Schelde' en 'BE2217310 Bocholt, Hechtel-Eksel, Meeuwen-Gruitrode, Neerpelt en Peer'

Datum van goedkeuring	15/09/2016
Datum goedkeuring SALV	16/09/2016 Klik hier als u een datum wilt invoeren.
Volgnummer	2016 20
Coördinator + e-mailadres	Kathleen Quick, kathleen.quick@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Kris Van Nieuwenhove, kvnieuwenhove@serv.be

---

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving.....	4
Situering	6
1 Voorgaande adviezen van Minaraad en SALV	6
2 Aanbevelingen – drie dossiers inzake Vogelrichtlijngebieden	7
2.1 Schorren en polders van de Beneden-Schelde.....	7
2.2 De Kuifeend en Blokkersdijk – deel De Kuifeend	7
2.3 Bocholt, Hechtel-Eksel, Meeuwen-Gruitrode, Neerpelt en Peer	7

Krachtlijnen

De Raden hebben de voor advies voorgelegde dossiers behandeld.

Voor de adviesvraag inzake de speciale beschermingszone 'Schorren en polders van de Beneden-Schelde' hebben ze geen additionele bedenkingen.

Voor de adviesvraag inzake de speciale beschermingszone 'De Kuifeend en Blokkersdijk – deel De Kuifeend' vragen de Raden om het dossier aan te passen, conform de gemaakte afspraken in de verschillende overleggroepen.

Voor de adviesvraag inzake de speciale beschermingszone 'Bocholt, Hechtel-Eksel, Meeuwen-Gruitrode, Neerpelt en Peer' doen de Raden een iets uitgebreidere aanbeveling.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	20 juli 2016
Naam adviesvrager + functie	Joke Schauvliege , Vlaams Minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
Rechtsgrond van de adviesvraag	D.A.B.M., art. 11.2.1., §1, 6°
Adviestermijn	30 dagen, uitstel verleend
Samenwerking	SALV
Overlegcommissie	Permanente Werkcommissie Natuurbeleid, Werkcommissie Open Ruimte
Vergaderingen: soort + datum	Permanente Werkcommissie Natuurbeleid van 26 augustus 2016, Werkcommissie Open Ruimte van 1 september

---

De Minaraad en de SALV ontvingen van Vlaams Minister van Omgeving, Natuur en Landbouw op 20 juli 2016 een adviesvraag over drie voorontwerpen van besluit houdende vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones. Minaraad en SALV beslisten een gezamenlijk advies te formuleren.

Inzake de termijn staat de begeleidende brief van Vlaams Minister Joke Schauvliege 30 dagen toe na ontvangst van de adviesvraag. Deze stemt overeen met de gewone procedure volgens het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden. Op vraag van de Minaraad werd een termijnverlenging toegestaan tot de geplande raadszitting van 15 september 2016. Bij de SALV werd het advies door middel van schriftelijke procedure goedgekeurd op 16 september 2016.

Het dossier dat aan de adviesvraag was toegevoegd, bestaat uit:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone ‘BE2217310 – Bocholt, Hechtel-Eksel, Meeuwen-Gruitrode, Neerpelt en Peer’; voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone ‘BE2300222 De Kuifeend en Blokkersdijk – deel De Kuifeend’ en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone ‘BE2301336 Schorren en polders van de Beneden-Schelde’.

Elk dossier bestaat uit:

- Nota aan de leden van de Vlaamse Regering;
- Het voorontwerp van besluit;
- Bijlage 1: situering van de speciale beschermingszone;
- Bijlage 2: de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de speciale beschermingszone;

- Rapport 'Instandhoudingsdoelstellingen voor speciale beschermingszones'.

Situering

1 Voorgaande adviezen van Minaraad en SALV

- [1] Minaraad en SALV gaven reeds verschillende adviezen, al dan niet gemeenschappelijk, over de instandhoudingsdoelstellingen:
- Minaraad (24/09/2009, 2009 | 25) en SALV (25/09/2009, 2009-07), Advies over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de vaststelling van gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen voor Europees te beschermen soorten en habitats.
  - Minaraad (20/10/2011, 2011 | 71), Advies over het jaarverslag van het IDH-beleid in 2010 en over de procesmatige aspecten in verband met de eerste acht ontwerpbesluiten tot aanwijzing van speciale beschermingszones en tot vaststelling van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten (deel 1).
  - Minaraad (19/01/2012, 06 | 2012) en SALV (27/01/2012, 2012-01), Advies over enkele inhoudelijke aspecten van de eerste acht ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering tot aanwijzing en vaststelling van speciale beschermingszones en de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten.
  - Minaraad (22/03/2012, 21 | 2012) en SALV (30/03/2012, 2012-04), Advies over de volgende vijf ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering tot aanwijzing en vaststelling van speciale beschermingszones en de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten.
  - Minaraad (28/09/2012, 64 | 2012) en SALV (28/09/2012, 2012-17), Briefadvies naar aanleiding van de derde reeks S-IHD dossiers.
  - Minaraad (25/10/2012, 2012 | 77), Advies naar aanleiding van de evaluatie van de instrumenten van natuur- en bosbeleid in functie van instandhoudingsdoelstellingen. De SALV nam op zijn zitting van 30/11/2012 formeel kennis van dit advies.
  - Minaraad (21/03/2013, 2013 | 14) en SALV (21/03/2013, 2013-05), Advies 14 laatste ontwerpbesluiten tot aanwijzing en vaststelling van SBZ en IHD.

2 Aanbevelingen – drie dossiers inzake Vogelrichtlijngebieden

2.1 Schorren en polders van de Beneden-Schelde

- [2] De Raden hebben geen opmerkingen bij het dossier over gebied 'Schorren en polders van de Beneden-Schelde, BE2301336'.

2.2 De Kuifeend en Blokkesdijk – deel De Kuifeend

- [3] De Raden stellen vast dat er een deel tekst niet werd toegevoegd in het dossier 'De Kuifeend, rapport 39, met name op p. 52, onder deel 7.1.4, deel 1: *"Dit kan voor een stuk samenvallen met inspanningen van de wildbeheerders die een zorgprincipe naleven, faunabiotopen stimuleren en inrichten en bijdragen aan predatiecontrole en exotenbestrijding.* De Raden vragen om dit tekstfragment, conform de gemaakte afspraken in de verschillende overleggroepen, aan het dossier toe te voegen.

De Raden stellen vast dat in het dossier 'De Kuifeend, rapport 39' op verschillende plaatsen sprake is van een populatiedoelstelling voor Roerdomp van 3 broedkoppels waarvan 1 koppel als meelifter. Bijlage 2 van dit rapport stelt dat een broedkoppel moet kunnen beschikken over een geschikt leefgebied bestaande uit nat rietland, moerasvegetaties (>50%) en open water (>30%) over een oppervlakte van minstens 30-50 ha per broedpaar.

Op p. 63 van rapport 39 wordt gesteld: *"Op het terrein vereisen deze meeliftende soorten geen bijkomende oppervlakte aan leefgebieden of bijkomende habitatkwaliteitseisen."*

De Raden vragen om de berekeningen na te kijken en indien nodig aan te passen in het rapport.

2.3 Bocholt, Hechtel-Eksel, Meeuwen-Gruitrode, Neerpelt en Peer

2.3.1 Situering

- [4] De nota aan de Vlaamse Regering geeft een beschrijving van het overlegproces dat gevoerd werd voor de opmaak van dit IHD-rapport en besluit. In tegenstelling tot de eerdere IHD-besluiten die door de Minaraad en SALV geadviseerd werden, zijn de zogenaamde discussie- en aandachtspunten die na het overlegproces niet opgelost werden, niet expliciet in de nota opgenomen. Het vermelden van deze discussiepunten in de nota was nochtans overeengekomen zodat op deze manier de leden van de Vlaamse Regering correct worden geïnformeerd over het gevoerde overlegtraject. In de nota die voorligt wordt enkel gesteld dat niet over alle punten een consensus werd bereikt.

De laatste bespreking over het ontwerp IHD-besluit voor SBZ-V Peer werd gevoerd op de Gewestelijke Overleginstantie (GOI) van 25 november 2015. De conclusie van die vergadering was dat het dossier kon overgemaakt worden voor verdere besluitvorming, met behoud van de twee overblijvende discussiepunten. De landbouwsector gaf immers aan niet akkoord te gaan met de opname van een doelstelling van 3-4 ha extra leefgebied voor de knoflookpad gelet op de inspanningen die in het gebied in het verleden vanuit de sector al gedaan werden voor deze soort. De doelstelling van 75 ha geschikt leefgebied voor de grauwe kiekendief was voor de landbouwsector eveneens een discussiepunt, aangezien nog niet in kaart is gebracht wat er in het gebied al actueel aanwezig is aan voor de grauwe kiekendief geschikt leefgebied. In het goedgekeurde soortenbeschermingsprogramma voor de grauwe kiekendief, waarnaar in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering wordt verwezen, wordt hier geen antwoord op gegeven. Ook in het overleg dat lokaal gevoerd wordt, werd tot op heden geen antwoord gegeven op de vraag wat er al van die 75 ha leefgebied aanwezig is en wat bijgevolg de bijkomende oppervlakte is die nodig is om de doelstelling voor de grauwe kiekendief te realiseren.

2.3.2 Aanbevelingen

- [5] **Met betrekking tot de knoflookpad.** Op de GOI van 30 augustus 2016 werd het ontwerp-soortenbeschermingsprogramma voor de knoflookpad besproken. Daarin werd wel een consensustekst gevonden over het leefgebied van die knoflookpad in het SBZ-V Peer. Er werd opgenomen dat *“ De 3-4 ha extra leefgebied die dient gerealiseerd te worden volgens de G-IHD worden omwille van de aanwezigheid van een belangrijk deel van de nog voorkomende populatie knoflookpad en het bestaande draagvlak hiervoor bij de lokale landbouwers toegewezen aan de Bomerhei. Indien het in 2016 ingediende ISN-project (Investeringsubsidie Natuur) wordt goedgekeurd volstaat dit project om deze doelstelling te behalen voor de looptijd van dit SBP. Na evaluatie op het eind van het SBP zal worden gekeken of genomen maatregelen voldoende effectief waren of er nog nood bestaat aan een eventuele bijsturing in samenspraak met de lokale betrokkenen.”*

De Minaraad en SALV bevelen aan om dergelijke passage op te nemen in het IHD-besluit onder de prioritaire inspanning ‘Behoud en herstel van het leefgebied van de Knoflookpad’. Op die manier wordt de doelstelling beter gekaderd en krijgen lokale betrokkenen die zich nu engageren voor de knoflookpad meer zekerheid dat hun inspanningen niet leiden tot bijkomende ruimteclaims.

- [6] **Met betrekking tot de Grauwe kiekendief.** In het IHD-besluit werd in de prioritaire inspanning ‘herstel en ontwikkeling van voldoende fourageergebied voor de grauwe kiekendief’ opgenomen dat er voldoende extensief beheerde akkerranden moeten zijn in het agrarisch gebied. De Minaraad en de SALV bevelen aan om bij die prioritaire inspanning op te nemen dat er in eerste instantie in kaart wordt gebracht welke oppervlakte geschikt leefgebied reeds aanwezig is.

- [7] **Enkele detailopmerkingen.** De Raden wijzen op onderstaande details die nog niet werden aangepast in Rapport 35 van dit dossier:

- In tabel 6-4, op p. 46, dient de kolom '*gronden recht van voorkoop natuur*' te worden geschrapt.
- Tabel 6-10, op p. 54, is niet volledig. De doelstellingen voor 'WBE De prinsenloop' moeten worden aangevuld.
- De term '*wildbeheerplan*' moet worden veranderd naar '*faunabeheerplan*'.